

*Kan frit distribueres
Godkendt*

Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 7K
Postboks 159
9220 Aalborg

Sagsbehandler:
Anne Christoffersen
Telefon: 9940 9680
Email: achr@create.aau.dk

Dato: 02-01-2023
Sagsnr.: 2022-412-03227

Referat af møde i aftagerpanelet den 25. november 2022

Deltagere: Mette Hvass, Jesper Ravn, Allan Ruberg, Nis Ovesen, Claus B. Madsen

Afbud: Georgios Triantafyllidis

Øvrige deltagere: Signe Sølgaard Garp, Anne Christoffersen (referent)

Ad 1. Approval of the agenda

Dagsordenen blev godkendt.

Ad 2. Welcome to the group and brief introduction to the education

Nis Ovesen (NO) bød velkommen til aftagerpanelgruppen og gennemgik dagsordenspunkterne. NO gav en kort introduktion til uddannelsen via oversigt over uddannelsens elementer.

Ad 3. Presentation of selected KPI's for the education by Head of Study Board

Bilag: A

NO gav videre en gennemgang af nøgletal for uddannelsen jf. de seneste KPI-tal, som studieledelsen har modtaget. Se vedhæftede slides.

Nøgletal i fokus var optagelsestallene, som er nedadgående. Der er i år 17 optagne - heraf 15 udenlandske og 2 danske. Der har også været optagelsesproblemer helt administrativt, som selvfølgelig skal udbedres.

Et andet nøgletal i fokus er ledighedstallet. Tallet vil ligge højt i starten, da dimittender skal ud at finde et job, men det er en udfordring, at dimittender fra LiD ikke kommer hurtig nok i job jf. ministeriets måling. Der er positive takter for årgang 2021 jf. tallet for 3. kvartal. NO oplyste, at der på instituttet ansættes en employability medarbejder, der skal have fokus på dimittenders ledighed på instituttet.

Et andet nøgletal er, hvor mange studerende der tager på projektorienterede forløb i ekstern organisation. Her er tallene fine, og ligeledes for projektsamarbejder på specialesemesteret er der i 2022 29,6 % af de studerende, der har indgået i eksterne samarbejder. Der er potentiale for forbedring.

Allan Ruberg (AR) spurgte ind til definitionen på et eksternt samarbejde. Claus B. Madsen (CBM) læste definitionen fra AUB, som er ret bredt beskrevet. Link til definitionen - [Definition på eksternt samarbejde i studenterprojekter \(aau.dk\)](#)

Mette Hvass (MH) opfordrede aftagerne til at komme med projektforslag, så vil hun formidle det til de studerende som speciale cases. Det vil være meget givende for såvel studerende som aftagere.

AR foreslog, at man kunne være endnu mere proaktiv og tillægge end mere struktureret og professionel tilgang ved at tilbyde sig overfor aftagere via fx relevante fagblade (Lys og Arkitekt).

Aftagergruppen drøftede vigtigheden af praktik og virksomhedssamarbejder som et væsentligt springbræt til at komme ud på arbejdsmarkedet. NO oplyste, at der evt. kan laves en justering i forhold til praktik, så internship kan foregå om foråret og specialeskrivning ligge i semesteret før. MH supplerede med, at hun ved, at andre steder har man byttet rundt på speciale og praktik, så de studerende skrev speciale først og gik i praktik herefter og efterfølgende ofte direkte i job. Jesper Ravn (JR) støttede op om det smarte i at kunne tage praktikanter både forår og efterår. Og hvis de har skrevet deres speciale, er de også endnu dygtigere og en større værdi i deres praktik.

Der var enighed om at man får mere relevante kandidater, hvis man som universitet og aftager er i kontakt med hinanden. Og det opfordres til jf. tidligere bemærkning fra AR, at der skrives spændende artikler til relevante fagblade på området, for at gøre opmærksom på sig selv. Og at samarbejder også kan ske ved andet end blot praktik.

Ad 4. Discussion 1: How to improve student and research collaboration with municipalities/industry/consultancies)

NO introducerede til punktet og lagde op til drøftelse af, om man på uddannelsen kan lave justeringer i tråd med ovenstående drøftelse. Der vil være nogle strukturelle og rent tekniske ting ift. studieordningen, som skal på plads, men ift. det faglige.

MH bemærkede hertil, at det først er på 3. semester, at de studerende prøver at skrive en akademisk rapport alene. Og det kan betyde noget, hvis der byttes rundt på 3. og 4. semester.

Der kan være forskellige krav til afrapporteringen på 3. semester, men på LiD er der store krav til det, oplyste MH.

AR spurgte ind til, hvor de studerende ender henne. Han supplerede, at det ikke virker til, at kandidaterne fra LiD har "vundet retten" til fagligheden ude i erhvervslivet. Derudover udtrykte han ærgerlighed over det lave optag, samt de få danske studerende, der er på uddannelsen. Han foreslog en re-branding af uddannelsen. Han understregede, at der sker meget i byggebranchen, og der er brug for, at nogen har ekspertise i lys. Og derfor bør man se på indhold og branding - gå baglæns og se "hvor er der behov for uddannelsen?" "hvem mangler disse kompetencer?" eller "hvor burde der være et behov?".

MH supplerede med et ønske om at gøre uddannelsen mere praksisnær. Hun tilføjede, at de studerendes styrke er at kunne tænke på tværs af kompetencer – design, ingeniørfaglighed og det medieteknologiske. Og hun er enig med AR i, at det skal kortlægges, hvor der er brug for lysdesignere.

NO kvitterede for de gode pointer og meddelte, at der ikke er tilstrækkelig viden om, hvor de studerende ender op henne. Men arbejdet sættes i gang, når der ansættes en medarbejder dedikeret til at se på employability for instituttets uddannelser. Der skal, som understreget, måske skabes rum for kompetencen som lysdesigner og ske mere branding ud i aftagermiljøet end der pt. sker. Vi har også andre uddannelser indenfor design på instituttet, som er mere professionsrettet.

Aftagergruppen drøftede supplerende til ovenstående også, at Lysdesign er en akademisk uddannelse, og der er bestemte krav til det akademiske. Hvortil JR tilføjede, at han og AR (erhvervslivet) skal minde sig om, at LiD ikke er en designuddannelse, men en akademisk uddannelse, hvor der er andre krav og traditioner.

NO forhørte aftagerne, hvad der er der er af mangler, eller hvad der er for meget af i den nuværende studieordning.

JR svarede, at 1. semester er fint – meget grundlæggende. Der er dog stor fokus på rendering/visualisering. Rendering kan ifølge JR ikke stå alene som kommunikationsmiddel. Og selvom det er en akademisk uddannelse, så har praksis ikke det store behov for kompetencer i at skrive en akademisk rapport.

AR efterlyste mere projektering m.m. og mindre af det medieteknologiske i uddannelsen.

MH tilkendegav, at der er mange krav/ønsker til hvilke programmer, de studerende skal kunne m.m. afhængig af, om der er tale om ingeniør- eller arkitektvirksomhed. Den medieteknologiske del findes i modulerne "Interactive Lightning" + "Rendered Lighting Simulation/CGI". Men det er svært at løfte forskellige krav.

AR udtrykte, at der er noget skisma her ift. uddannelsens profilering. Han synes, at der vil gå noget tabt, hvis der ikke er nogen, der kan noget med lys. Vi mangler den ressource, og der er noget som ikke lykkedes ift. uddannelsen. En lysdesigner bør være en faglig ressource, som man selvfølgelig skal have på holdet i byggebranchen. Der er et uudnyttet potentielle i job for eksperter i lys – uddannelsen har ikke rigtig fået tag i det. Der burde være flere jobmuligheder.

NO noterede sig, at der skal teknisk frembringelse og mere designfagligt ind i uddannelsen. Og han understregede, at når vi spørger aftagere til uddannelsens indhold, og I efterspørger noget, som vi ikke leverer på, så må vi tænke over det.

MH gav AR ret i hans perspektiver. Det stod endnu mere skidt til tidligere omkring lysdesign ekspertisen. MH sagde også, at der er et udtalt gab mellem praksis og universitetsverdenen. Men der skal dog også være forskning i uddannelsen og skrives forskningsartikler med de studerende, og de studerende retter sig ofte mod forskellige vinkler – enten forskning eller praksis.

AR kommenterede desuden, at der er et gab mellem faglighed indenfor lys og implementeret lys, og at der også mangler kompetencer / ekspertise i forskningen. Her kunne AAU træde lidt mere ind på scenen og også snakke ind i de samfundsmæssige trends – bæredygtighed m.m. Der er mange steder uddannelsen kan tampe ind bl.a. i forhold til EU-standarder, som direkte involverer lys. Så derfor har vi brug for en faglighed for lys – en professionel tilgang inden for branchen.

NO forhørte, om der også kunne være brug for EVU på fagområdet?

AR besvarede, at der kan være brug for en forretningsmulighed der også. Men først og fremmest så har vi LiD uddannelsen, som uddanner dimittender med ekspertise i lys, men hvor omverdenen ikke tilstrækkeligt forstår, at det er en faglig kompetence. Bevidstheden skal måske også sikres i organisationerne et skridt over virksomhederne.

MH bemærkede, at der til netop afviklet konference blev drøftet, om AAU og industrien kunne gå sammen for at påvirke længere oppe i systemet.

Ad 5. Discussion 2: Employability. Does the curriculum reflect the needed competences?

Bilag: B

NO introducerede til punktet og førte ovenstående drøftelse videre.

JR videreførte tidligere bemærkning, og sagde, at indholdet på 1. semester er helt rigtigt. Det er så man forstår fagområdet, for det er ikke så let endda. Semesteret er helt grundlæggende. Herefter er der så stort fokus på rendering og billeder. Men billeder er ikke nok – der skal også kommunikeres i ord. Rendering kan ikke stå alene, som det kommunikationsmiddel, man lærer. Det står lidt alene, ift. hvordan man italesætter/illustrerer en faglighed for ikke faglige.

NO efterspurgte, om det er visualisering m.m. som efterlyses.

JR supplerede, at renderingerne ikke behøver at være fotorealistisk – måske blot en håndskitse, men at der skal være billedtekst.

MH og CBM kommenterede, at der er stor ambition i projekterne, hvor kursernes læring bringes i anvendelse og der sker god anvendelse af forskellige værktøjer – som beregning i deluxe og rendering. Det kunne dog måske være en idé at arbejde med aftagere omkring det ift. at sætte det lidt skarpere.

Aftagergruppen drøftede desuden:

-Teknisk faglighed / teknisk fundament

-Uddannelsens mulighed for fokus på samfundsmæssig trends – EU forordninger/standarder og GNB m.m. Som AR udtrykte, alle de nye måder, man skal tænke bygningsplanlægning på. NO meddelte, som tidligere nævnt, at der er designfaglige kolleger i AAL, så man kunne dyrke samarbejdet med den sektion i AAL. Og der er også GNB kyndige kolleger inhouse. MH bemærkede hertil, at de studerende bliver introduceret til det på uddannelsen. CBM bragte også problematik frem i forhold til samarbejdet med andet institut (BUILD), som skulle levere ind på uddannelsen. AR kommenterede dette, og sagde, at BUILD har masser af viden, men ikke om implementeret lys, som også er den faglighed han efterspørger.

-De optagne studerendes meget forskellige uddannelsesbaggrunde, hvortil AR bemærkede, at det er en gave med bachelorer med forskellige baggrunde. Og understregede igen, at der er brug for denne ekspertise ift. de udfordringer vi stor overfor i byggebranchen – der er ikke et push back. Og optaget er helt katastrofalt. NO noterede sig, at det har instituttet selvfølgelig et ansvar for at forbedre. JR udtrykte også afslutningsvis ros til uddannelsen. Der er reelt kun 3 semestre at gøre godt med ift. at tilrettelægge det faglige indhold i uddannelsen. Og de studerendes viden er bredt funderet, ikke dyb, men de kan være med i faglig diskussion ret hurtigt og klikke ind ret hurtigt på en arbejdsplads. Det er svært at omfavne alt i den tid, der er.

AR vil også bifalde, at underviserne er gode til at skabe entusiasme og engagement hos de studerende, og at der skal fyldes på af viden og kvalifikationer i et efterfølgende job, er de klar over. Men han vil dog påstå, at der er et uudnyttet potentiale.

NO afsluttede med at konkludere, at instituttet har en opgave i at gøre noget, og det godt kan lykkedes. Der skal være opmærksom på uddannelsens profilering og den skal recalibreres lidt. MH tilføjede, at det også er vigtigt at få diskuteret forholdende mellem det akademiske og praksisnære. Hvilket CBM pointerede også er en national diskussion.

Ad 6. Completion and evaluation

NO takkede af for mødet og oplyste om, at aftagerne nok vil blive indkaldt igen, inden der er gået et år.